

ARGENTÍNSKA DOGA

— plemeno, ktoré nepatrí na „zoznam“

▪ Šteniatko argentínskej dogy s mamou a Tomáško.

Na úplný začiatok by som si dovolila začať mottom: „Neexistujú nebezpečné psy, ale iba nebezpeční majitelia.“

▪▪ Stredovek?

Zapôsobilo na mňa ako blesk z jasného neba, keď som v navrhovanom zákone (téma — Návrh novely zákona o obhajobe niektorých plemien psov sme sa venovali v číslach 4 a 5/2005) našla aj plemeno argentínska doga, a ešte k tomu umiestnené v zozname hneď na druhom mieste! Pomyslela som si, dlho bol pokoj, tak tu zase máme novodo-

bú inkvizíciu a hon na čarodejnice. Novodobý stredovek. Zostáva mi iba dúfať, že raz za takých 10—20 rokov sa naše deti a vnúčatá budú smiať nad takýmito nezmyselnými a hlavne nepremyslenými zákonmi, tak ako my v súčasnej dobe krútime hlavami nad stredovekou inkvizíciou.

▪▪ Sú kompetentní?

Veľmi by ma zaujímalo, či ľudia, ktorí navrhujú a schvaľujú takéto zákony, majú vôbec skúsenosti so psami, či vôbec v živote vlastnili psa, či majú aspoň naštudované konkrétne veci, či vedia niečo o etológii psov, prípadne o špecifikách konkrétnych plemien, ktoré sú uvedené na zozname, či sa vôbec radia s odborníkmi — kynológmi, ktorí majú dlhodobé skúsenosti s konkrétnymi plemenami.

Argentínska doga je predovšetkým plemeno lovecké, bola vyšľachtená na lov diviakov a nebezpečných šeliem, ako puma a jaguár. Teda nie na boj a zápasy s inými psami alebo štvranie na ľudí. V Argentíne sa na poľovačkách používa vždy celá svorka psov, a preto je agresivita medzi samotnými psami vo svorke nežiaduca. Tvorcovia plemena sa preto agresivitu snažili eliminovať hneď v začiatkoch vzniku plemena, lebo potrebovali na lov používať vždy celú svorku psov, ktorá väčšinou pozostáva zo štyroch až piatich „argentín“. Argentínska doga má vyrovnanú povahu, typickú pre dogovité psy, a vyniká silnými poľovnými inštinktmí. Má veľký cit pre vážnosť danej situácie, vie veľmi dobre vycítiť, s akým potrebným dôrazom môže danú situáciu riešiť.

Ďalej by som chcela z hľadiska štandardu pre argentínsku dogu citovať jej správanie a povahu: „Veľmi prirodzená, nenáročná, priateľská, šteká málo a je si dobre vedomá svojej sily. Nikdy nesmie byť agresívna, to je povahová črta, ktorá musí byť dokonale pod kontrolou. Dominancia tohto psa neustále nabáda do chránenia si svojho teritória, platí to hlavne o jedincoch rovnakého pohlavia, a to je vlastnosť nápadná hlavne u psov. Pri love je bystrý a bezhlučný, taktiež odvážny.“

U nás už stráca svoje lovecké využitie a začína sa presadzovať najmä ako pes spoločenský, pretože má veľmi rád ľudskú spoločnosť, či športový, lebo potrebuje veľa pohybu.

Je všeobecne známe, že argentínska doga má rada deti a je k nim veľmi tolerantná.

Toto plemeno je na Slovensku ešte stále málopočetné a iste si vieme veľmi dobre pred-

■ Slúži ako slepecký pes – na snímke Roldana de Amitú.

■ Slúži v armáde.

staviť, čo by takýto zákon medzi chovateľmi a majiteľmi argentínskych dóg spôsobil. Kam by sa podeli dlhé roky práce niektorých chovateľov, čas, ale aj nemalé investície, ktoré museli vynaložiť, ak chceli doviezť kvalitné importy, prípadne sa snažili kryť v zahraničí so špičkovými psami.

Ďalej by určite klesol záujem o toto málopočetné plemeno aj medzi samotnými ľuďmi a myslím, že aj medzi samotnými chovateľmi, čo by bola obrovská škoda. Nechcem akýmkoľvek spôsobom odcudzovať ľudí,

ktorí vlastnia, prípadne chovajú psy bez preukazu pôvodu, ale na tento zákon doplatia vyslovene len chovatelia a ľudia, ktorí vlastnia „papierové“ psy, pretože tie sú registrované v SKJ či v konkrétnych kluboch, čiže sú „kontrolovateľné“ na rozdiel od ľudí, ktorí chovajú či vlastnia psy bez registrácie.

■ Argentínska doga na Slovensku

Argentínsku dogu zastrešuje Klub molosov SK. Ľudia, ktorí sú členmi tohto klubu, sa väčšinou pravidelne zúčastňujú na výstavách, kde sú psy vystavené rôznym vonkajším faktorom, ako napríklad veľké množstvo a koncentrácia ľudí a psov. Tieto výstavy bývajú v zimných obdobiach v halách, kde je menej voľného priestoru, čiže psy sa musia vedieť správať aj v tesnejších priestoroch, na výstavách prichádzajú do kontaktu aj s úplne cudzími ľuďmi a zvedavými deťmi, ktoré ich chcú pohladiť. Takže tieto psy sú už skutočne „otúkané“ a vedia, ako sa majú správať aj v stresových, prípadne nečakaných situáciách. Veľa majiteľov „argentín“ má tieto psy skutočne najmä ako rodinné psy, prípadne domácich miláčikov. Sú právoplatnými členmi rodiny, berú ich so sebou takmer všade, či už v lete na rôzne dovolenky, chaty, prípadne v zime na lyžovačky atď. O spaní v posteli ani nehovoriac.

V súčasnosti už možno bez problémov zobrať psa do niektorých reštaurácií či kaviární, prípadne do iných podnikov. Ja svoju argentínsku brávm so sebou takmer všade, dokonca aj do takýchto podnikov, kde nemá absolútne žiadny problém so správaním. Veľakrát sa mi stalo, že sa pristavili úplne cudzí ľudia, neraz aj s malými deťmi, ktoré si chceli psíka pohladkať. Takmer každý sa ma pýtal,

■ Pracuje ako asistenčný pes – na snímke podáva kľúče.

to je to bojové plemeno? A neveriacky krútili hlavami, aká je moja argentínka mierna a priateľská, ako hneď detúrence vyobľožovala a vybozkávala. Viac ľudí, psičkárov, ma nabádalo, prečo neskúsím s Priscou absolvovať canisterapeutickú skúšku, že by ju určite zvládla bez problémov. Je to zaujímavý návrh, ale momentálne pre časovú zaneprázdnenosť o tom neuvažujem, uvidíme, čo ukáže budúcnosť.

■ Pracuje v canisterapii – ukážka polohovania.

■ Reakcie ľudí

Veľa ľudí, ktorí sa pristavia pri argentínskej doge, si toto plemeno mylí s pitbulteriómom či staffordširským teriérom, stali sa mi však aj prípady, keď sa ma niekto opýtal, či to nie je kríženec pitbula a nemeckej dogy, prípadne prerastený stafford. Veľa robí aj negatívna a hlavne neoprávnená osвета, najmä médií a rôznych bulvárnych časopisov a novín, ktorá potom poškodzuje slušných a zodpovedných majiteľov argentínskej dogy. Niektorí ľudia, ktorí ma stretnú na prechádzke, si okamžite chytajú svoje psy či malé deti, prípadne ich berú na ruky v strachu, že môj pes je zabijak alebo úplný ludožrút. Viackrát som to už nevydržala a vysvetlila som dotyčným, že sa skutočne nemusia báť, že argentínska doga je plemeno ako každé iné. Dokonca som raz presvedčila majiteľov jorkširského teriéra, aby ho pokojne pustili, aby sa mohol zoznámiť s mojou Priscou (Prisca del Tolkeyen). Boli z toho mierne v šoku, ako sa spolu pekne zahrali, aká bola Prisca pri hre s takým malým psíkom opatrná a ohľaduplná. To isté platí aj pre malé deti. Rada sa s nimi pohrá a vyblázni, je k nim veľmi tolerantná, a ak sa aj náhodou vrhne na ňu viac detí, keď ju už vyslovene obťažujú, jednoducho sa len dvihne a presunie sa na iné miesto, kde má pokoj. Absolútne žiadna negatívna reakcia, že by na dieťa nebdaj zavrčala, sa nekoná. To isté aj môj predchádzajúci psík Aldo (Alberto Corrientes), ani u neho som sa nikdy nestrela s náznakom nežiaducej agresivity. Veľmi sa mi páčilo na jeho po-

vahe, že pri strete s iným psom nikdy nebol útočný, ak niečomu došlo, vždy ho napadol iný pes. Aj on mal veľmi milú povahu, vyrovnanú, jedným slovom, bola to psia osobnosť.

■ Život na sídlisku

Niektorí majitelia bývajú na sídliskách, kde je tiež veľká koncentrácia ľudí a aj iných psov. Iste si veľmi dobre vieme predstaviť, že na sídlisku by bolo úplne nemysliteľné mať psa nesocializovaného, nezvládnutého a agresívneho, najmä čo sa týka psov väčších plemien. Načo by potom bol človeku pes, pri ktorom musí byť neustále v strehu, aby niekomu neublížil, ktorého si nemôže na lúke ani pokojne pustiť v vódzky, aby sa pohral s inými psami, s ktorým nemôže ísť medzi ľuďmi a ani sa priblížiť k ostatným psom.

■ V Rakúsku je to inak

V zahraničí, napr. v Rakúsku, je zrejme osвета ohľadne psíkov na inej úrovni, konkrétne aj pri argentínskych dogách. Tam som sa nestrela s nejakými negatívnymi reakciami zo strany ľudí, v Rakúsku je úplne bežné, že ľudia chodia so svojimi miláčikmi aj do obchodu nakupovať. Čiže je možné úplne bez problémov vojsť so psom do obchodu, napr. s oblečením. Aj na výstavách vidieť trošku iný prístup ľudí, ktorí sem prišli iba ako návštevníci pozrieť sa na psy. Páči sa mi, že argentínsku dogu berú ako bežné plemeno a nie ako bojového psa, prípadne nejakú krvilačnú šelmu.

■ V krajine pôvodu

Argentínska doga sa v krajine pôvodu bez problémov zvykne využívať ako napr. policajný, záchranársky, prípadne slepecký pes, nie je výnimkou ani ako armádny pes.

■ Práca Štěpánky Pfeiferovej

Mňa osobne veľmi zaujala práca pani Štěpánky Pfeiferovej z Českej republiky s jej sučkou argentínskej dogy Alby, na ktorej webovej stránke som raz narazila pri surfovaní po internete. Klobúk dole, čo táto pani dokázala so svojou sučkou a, samozrejme, veľmi sa mi páči myšlienka aj osвета celého projektu, ktorý s Alby robí. Je to vlastne práve osвета v pravom slova zmysle, čo tu chýba, výchova detí už od útleho detstva. Potom skutočne nebude dôvod na to, aby sa k psíkom dostali nezodpovední majitelia, a nebude ani dôvod na takéto „zákony“ o nebezpečných psoch, prípadne „zoznamy“. Ja osobne si myslím, že prvoradá je prevencia.

■ Mgr. Eva Pastuchová,
chovateľská stanica Los Escorpiones Blancos,
www.escorpiones.sk

Štěpánka Pfeiferová a argentínska doga Alba
www.argentinskadoga.com

Snímky: archív autoriek

■ Argentínska doga je naozaj dobrý spoločník.

- Bez problémov sa znesie aj s inými zvieratami (v sedle autorka článku – Mgr. Eva Pastuchová).

Citát z práce Štěpánky Pfeiferovej:

„Již třetím rokem pořádáme kynologické přednášky pro žáky MŠ, ZŠ ale i vyšších ročníků jako jsou gymnázia a pod. S našim programem si nás zvou i na různé akce pořádané nejen pro děti. S tímto programem jsem začala, neboť mne už unavovalo lidem na ulici neustále opakovat že argentinská doga není žádný přerostlý pitbul, že není tudíž žádným bojovým psem a není zapotřebí se tohoto psa obávat pokud je správně veden. Proto jsem začala u těch, kteří se cítí asi nejvíce ohroženi a to jsou děti. Neboť doufám, že pokud ony budou vychovány v respektu a znalosti nejen těchto psů, předejde se mnohému zbytečnému neštěstí a nedorozumění. Při přednáškách se snažíme s pomocí našich psů dětem názorně ukázat a vysvětlit jejich chování v určitých situacích, jejich reakce a následky. Děti by se měli naučit znát „psí řeč“, nejen proto aby lépe rozuměli svému mazlíčkovi, ale hlavně aby včas rozpoznali varovné signály, které k nim pes může vysílat a tudíž mohli útoku psa předejít. Snažíme se jim vysvětlit jak bohužel i nevědomě mohou psa vyprovokovat třeba i jen pohledem či dotykem. Poté se je snažíme naučit i jak se co nejučiněji bránit.“

Chceme aby děti nerozlišovaly psy podle vzhledu, neboť chování psa je hlavně odrazem svého pána! Proto při ukázkách v pasáži „jak pes pomáhá člověku“ nemáme ani labradora či retrívra, ale právě argentinskou dogu. Poté co se dozví něco málo o výcviku vodících psů, mohou ji nasadit slepecký postroj a zkusit s ni chůzi poslepu.

V sekci „canisterapie“ se dětem nejvíce líbí praktické ukázky tzv. „polohování“, kdy se nechají zahrívat psím tělem. Pro canisterapii se tento pes velice hodí neboť pro svůj snížený práh bolestivosti dobře snáší i neumylné hrubší zacházení od postižených dětí, kteří nemají cit v rukou.

Největší úspěch, ale má vždy část věnovaná „asistenčnímu psovi“ ve které tato argentina dětem ukazuje jak moc musí být pes oddaný svému hendikepovanému páničkovvi. Ukázky se týkají od podání papíru ze země, přes přinesení zvonícího mobilu až po rozvazování tkaniček.

Jsem ráda, že děti nepovažují argentinskou dogu za krvežíznivého zabijáka jako většina dospělých ale rozumně posuzují psy individuálně. Neboť si uvědomují, že v každé rase se může objevit jak kladný tak i záporný jedinec.“